

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА

БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ^{1,2,3}, ОКТОМВРИ 2011 ГОДИНА

През октомври 2011 г. **общият показател на бизнес климата**⁴ бележи намаление от 0.7 пункта спрямо нивото от предходния месец (фиг. 1) поради по-въздържаните оценки на мениджърите от промишлеността и сектора на услугите за настоящото бизнес състояние на предприятията.

Промишленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ намалява с 1.8 пункта в сравнение със септември (фиг. 2), което се дължи на изместване на мненията по отношение на настоящото бизнес състояние на предприятията от „добро“ към „задоволително“. През октомври 2011 г. анкетата отчита подобна промяна и по отношение на оценките за настоящата производствена активност - от „увеличение“ към запазване на същата активност, което води до спад на балансовия показател от 7.8 пункта (фиг. 3). Въпреки известното увеличение на поръчките от чужбина общата осигуреност на производството с поръчки се задържа на нивото си от последните месеци (фиг. 4). Средното натоварване на мощностите от юли до октомври спада с 2.6 пункта до 69.4% (фиг. 5).

В очакванията си за следващите три до шест месеца мениджърите все пак запазват известен оптимизъм за развитието на бизнеса независимо от достатъчно сериозните затруднения, свързани с несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене (посочени съответно от 57.2 и 39.7% от промишлените предприятия през октомври) (фиг. 6).

По данни от последната анкетата увеличение на цените в промишлеността през следващите три месеца не се очаква.

Строителство. През октомври 2011 г. съставният показател „бизнес климат в строителството“ остава приблизително на нивото от предходния месец (фиг. 7). Няма промяна в мненията на мениджърите по отношение на настоящото и очакваното бизнес състояние на строителните предприятия. По отношение на строителната активност обаче анкетата регистрира намаление в сравнение с предходния месец и прогнозите за следващите три месеца са по-неблагоприятни (фиг. 8). Същевременно се предвижда и по-нататъшно съкращаване на персонала (фиг. 9).

¹ От юли 2010 г. НСИ започва публикуването на данните от бизнес анкетите съобразно новата Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008) (NACE Rev. 2). Всички динамични редове са преизчислени съобразно Класификацията и са съпоставими във времето.

² От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

³ Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорийна скала от типа: „увеличение“, „без промяна“, „намаление“ или „над нормално“, „нормално“, „под нормално“. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. **Показателят „бизнес климат“** е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

⁴ Общият показател на бизнес климата е претеглена средна аритметична на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

Производственият график е осигурен с договори за 4.8 месеца, като има понижение от 0.8 месеца спрямо оценката през юли. Същевременно и очакванията за нови поръчки през следващите шест месеца са по-резервирани (фиг. 10).

Основният фактор, затрудняващ дейността в отрасъла, остава несигурната икономическа среда, макар че през последния месец неговото влияние отслабва с 6.6 пункта. Същевременно последната анкета отчита известно засилване на негативното въздействие на факторите „финансови проблеми” и „конкуренция в бранша” (фиг. 11).

Преобладаващите очаквания на строителните предприемачи относно продажните цени в сектора са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

Търговия на дребно. Трети пореден месец съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно” се задържа на дългосрочното средно равнище (фиг. 12). Балансовият показател за настоящото бизнес състояние на предприятията спада с 3.9 пункта поради изместване на оценките на мениджърите (както в промишлеността) към по-умерените мнения (фиг. 13). В прогнозите си за развитието на бизнеса обаче те остават оптимисти, като очакванията за продажбите и поръчките към доставчиците през следващите три месеца се увеличават (фиг. 14).

Несигурната икономическа среда продължава да е основният фактор, затрудняващ дейността на близо четири пети от предприятията в сектора, изтласкващ всички останали проблеми на по-заден план (фиг. 15).

По отношение на продажните цени търговците на дребно като цяло не предвиждат увеличение през следващите три месеца (фиг. 16).

Услуги⁵. През октомври съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите” намалява с 0.7 пункта в сравнение с предходния месец (фиг. 17). Това се дължи на по-умерените оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията. Настоящото търсене на услуги леко намалява спрямо септември, като прогнозите за следващите три месеца не предвиждат промяна в търсенето (фиг. 18). Анкетата регистрира известни намерения за свиване на персонала през следващите три месеца (фиг. 19).

Несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша продължават да са най-сериозните фактори, затрудняващи дейността на предприятията от сектора на услугите (фиг. 20).

По мнение на мениджърите през следващите три месеца не се очаква повишение на продажните цени.

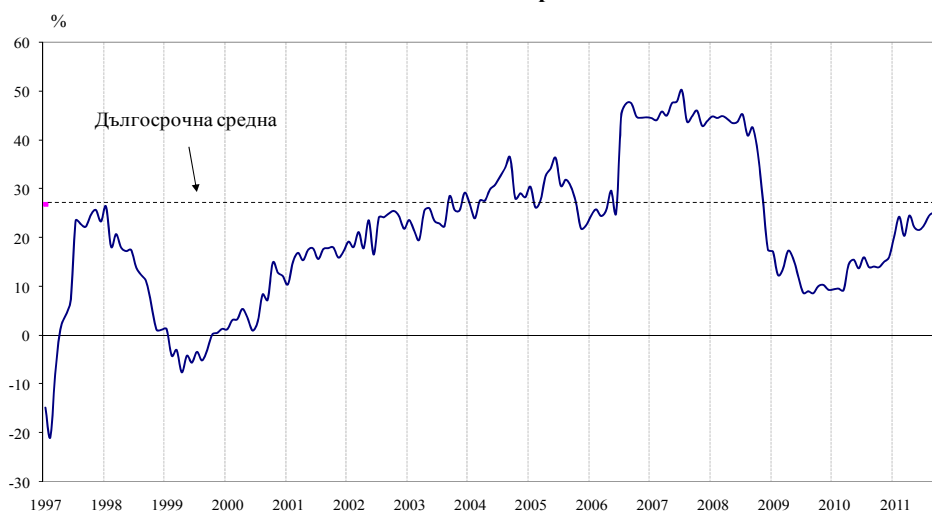
⁵ Без търговия.

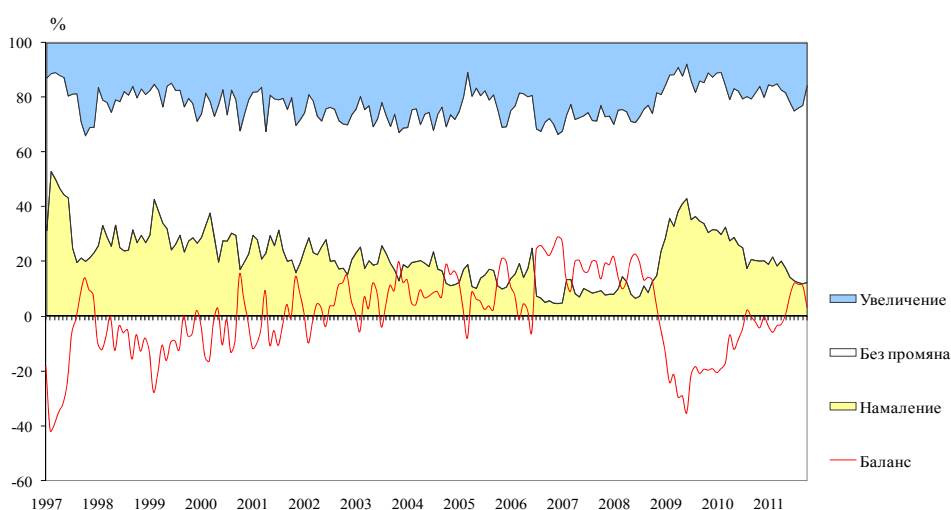
Фиг. 1. Бизнес климат - общо

Фиг. 2. Бизнес климат в промишлеността

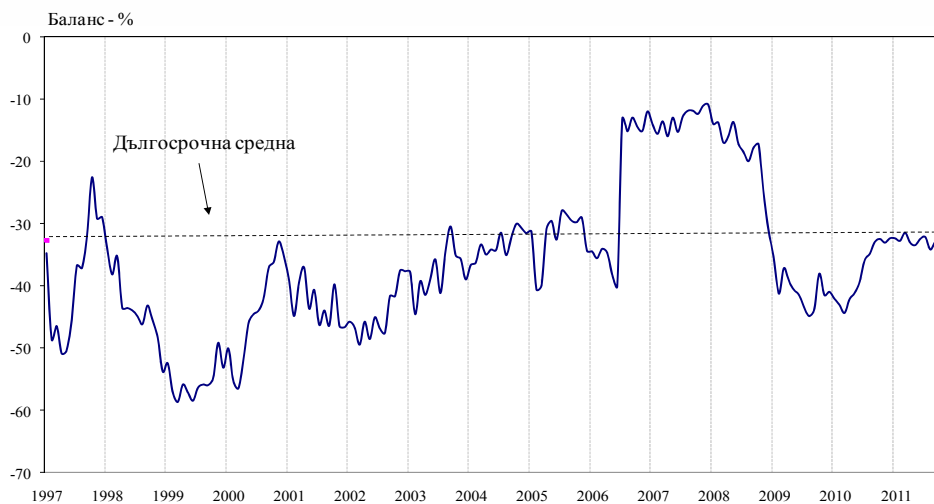

Фиг. 3. Настояща производствена активност в промишлеността

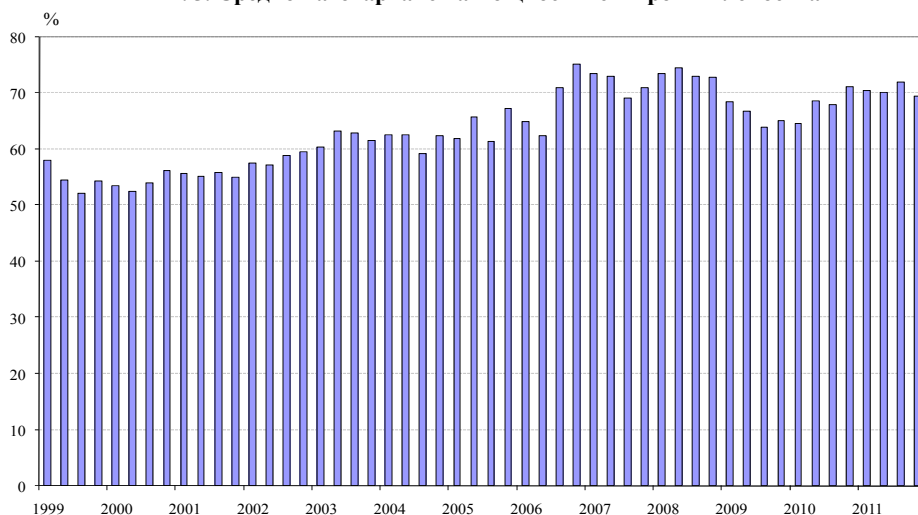

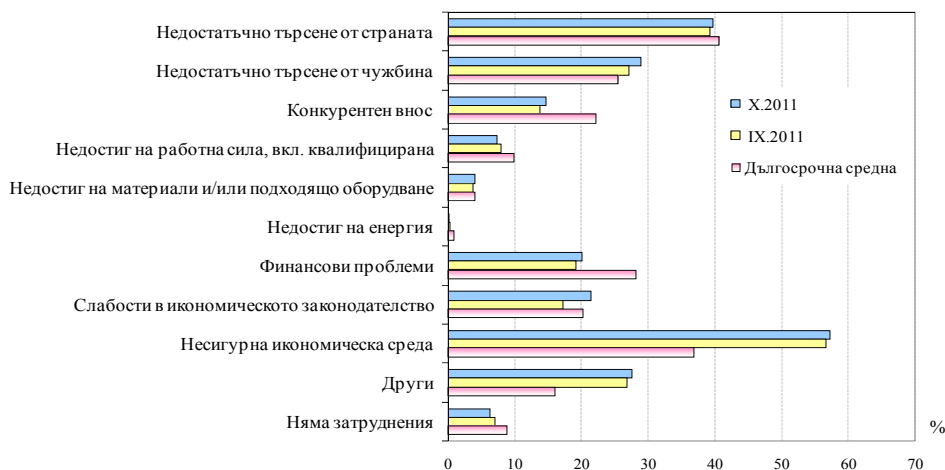
Фиг. 4. Осигуреност на производството с поръчки в промишлеността

Фиг. 5. Средно натоварване на мощностите в промишлеността

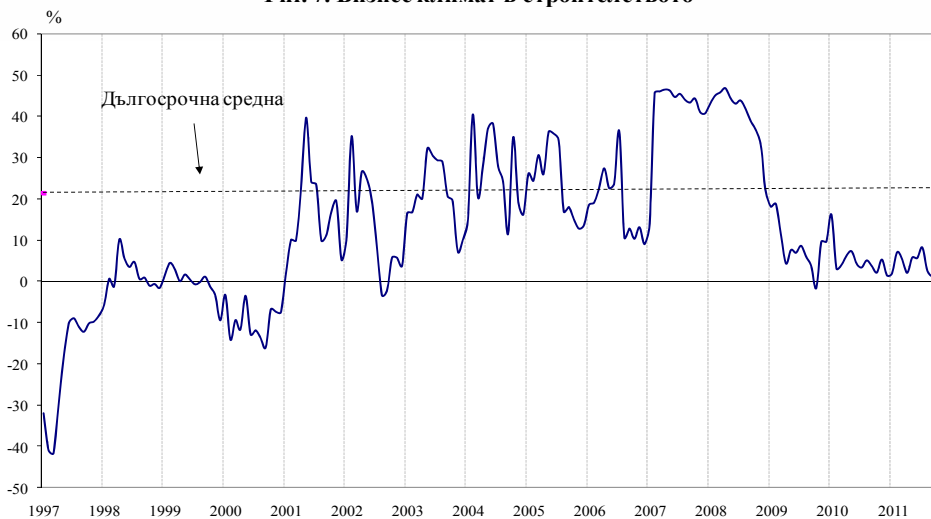

Фиг. 6. Затруднения в производствената дейност в промишлеността (Относителен дял от предприятията)

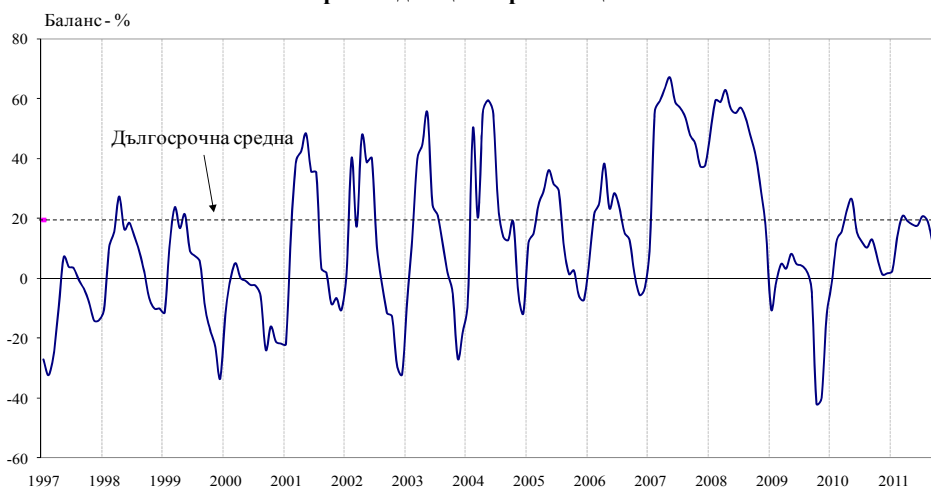

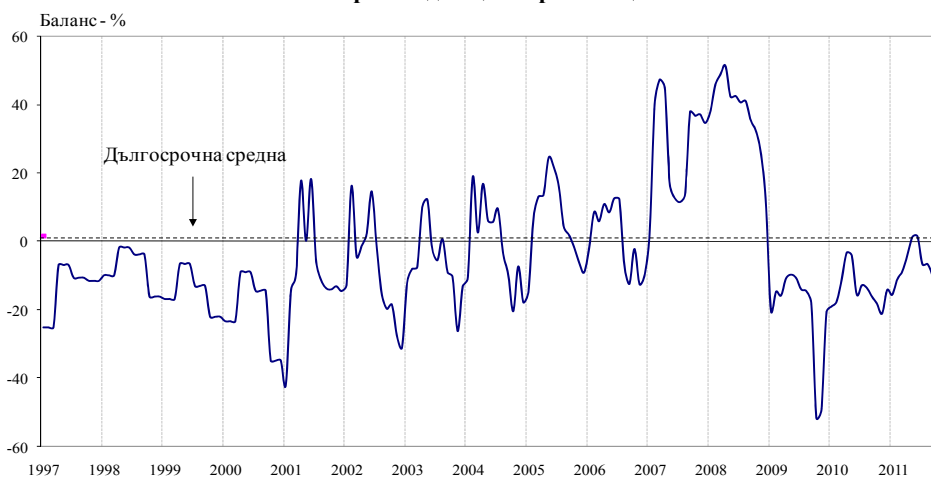
Фиг. 7. Бизнес климат в строителството

Фиг. 8. Очаквана строителна активност през следващите три месеца

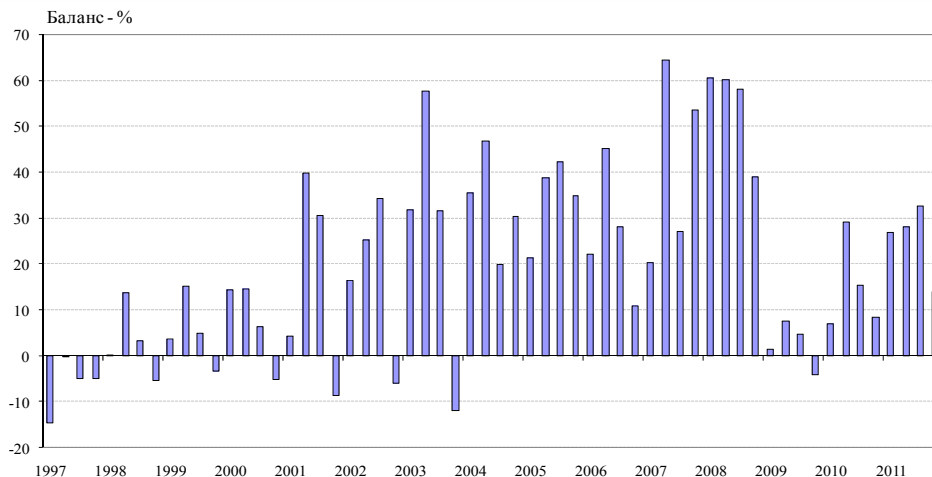

Фиг. 9. Очаквания за заетите в строителството през следващите три месеца

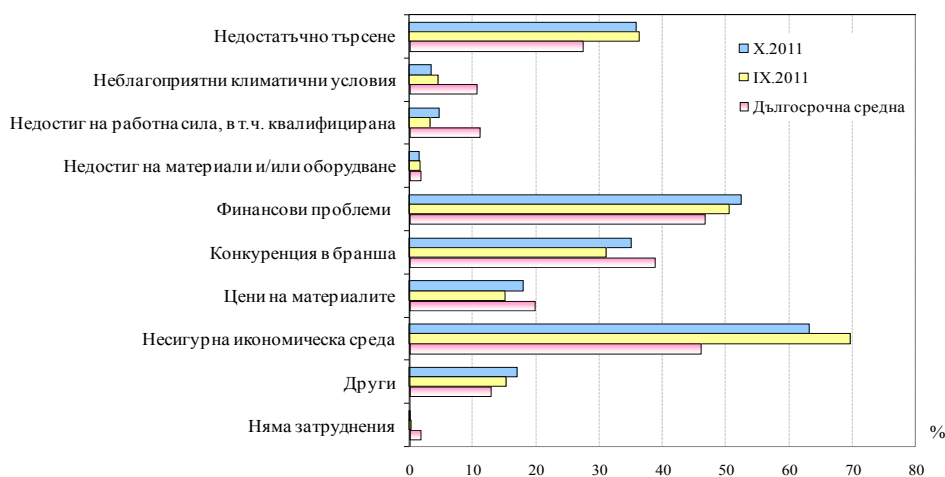

Фиг. 10. Очаквания за нови поръчки в строителството през следващите шест месеца

Фиг. 11. Затруднения в строителната дейност (Относителен дял от предприятията)

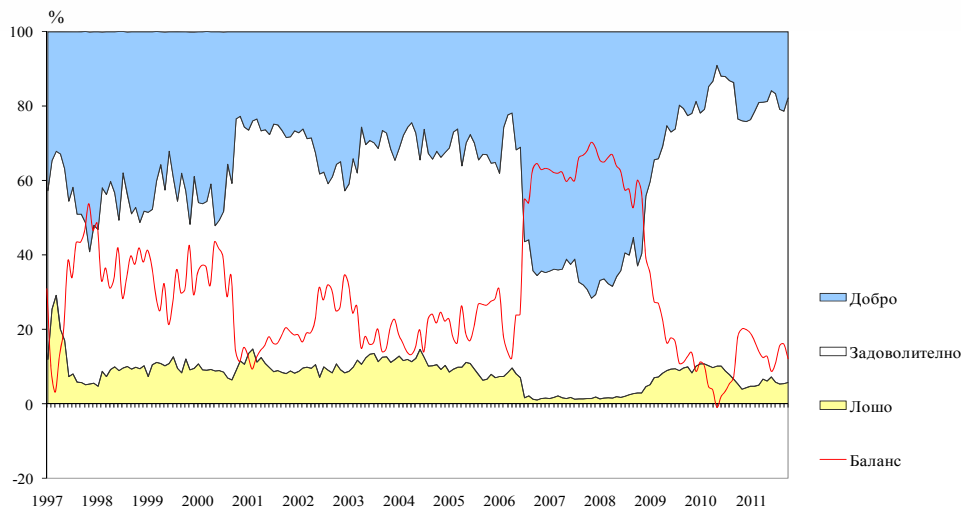

Фиг. 12. Бизнес климат в търговията на дребно

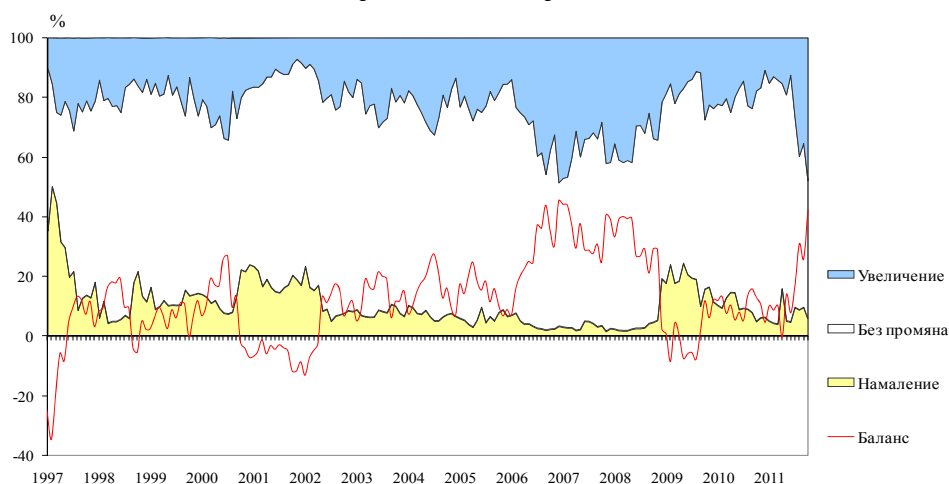

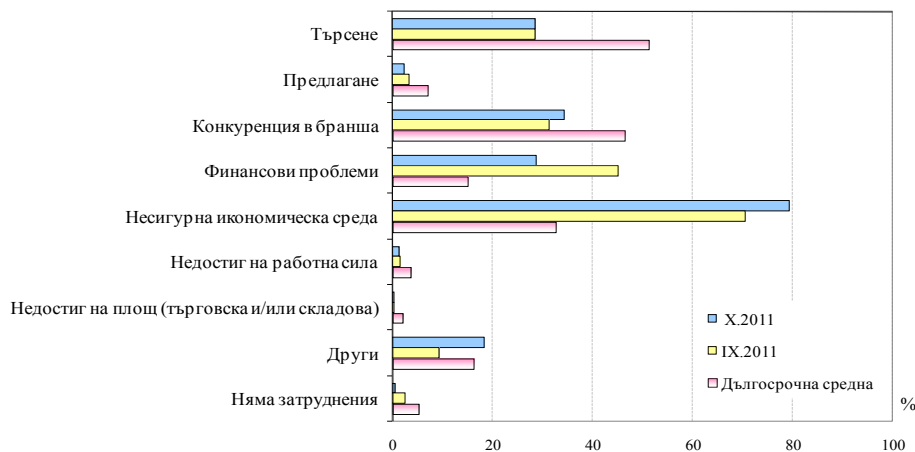
Фиг. 13. Настоящо бизнес състояние в търговията на дребно

Фиг. 14. Очаквания за поръчките към доставчиците през следващите три месеца

Фиг. 15. Фактори, ограничавщи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно (Относителен дял от предприятията)

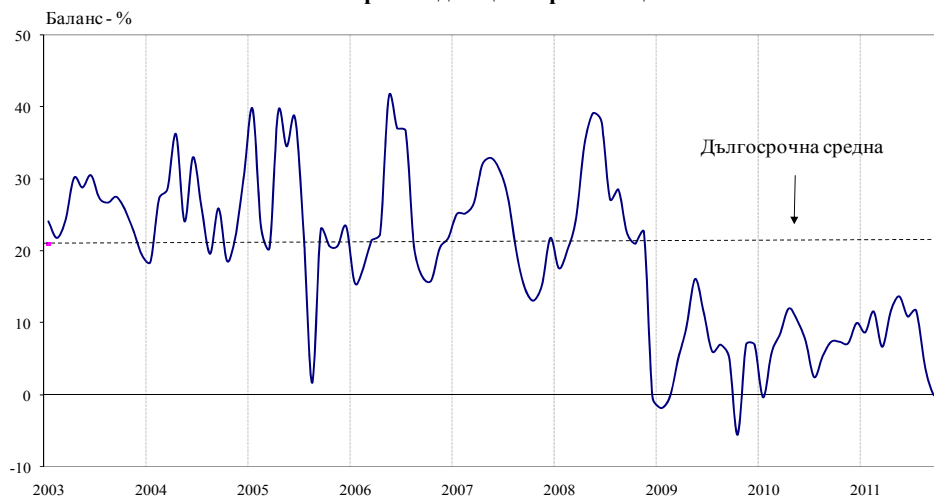
Фиг. 16. Очаквания за продажните цени в търговията на дребно през следващите три месеца

Фиг. 17. Бизнес климат в сектора на услугите

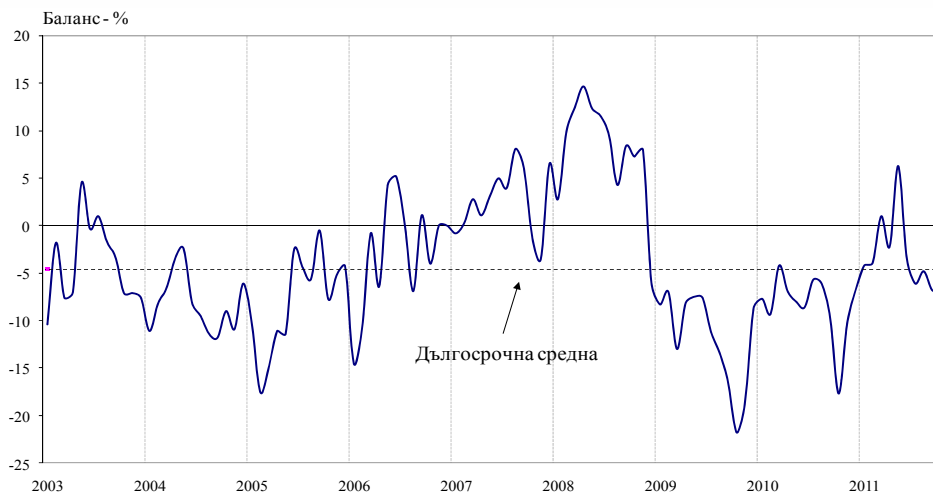

Фиг. 18. Очаквано търсене в сектора на услугите през следващите три месеца

Фиг. 19. Очаквания за заетите в сектора на услугите през следващите три месеца

Фиг. 20. Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите (Относителен дял от предприятията)

